

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "P" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Diskussion af stereotyper om konceptet religion 'i sig selv'

Intellektuelt Output 2, Unit II

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
2	Mette Horstmann Nøddeskou (University of Southern Denmark)	02/05/2019

DISKUSSION AF STEREOTYPER OM KONCEPTET RELIGION 'I SIG SELV'

1.1. Essentialisme

Stereotyper om konceptet religion 'i sig selv' er ofte baseret på "essentialisme", her forstået som det synspunkt, hvori religion(er) ses som havende en bestemt "essens" eller "kerne"; som eksisterende uafhængigt af de mennesker, der udøver religionen; og som uafhængigt af specifikke historiske og kulturelle sammenhænge. Denne formodede kerne er i den essentielle forståelse den afgrænsende karakteristik, og det der gør religion til "religion" (både hvad angår substans og funktion).

Essentialistiske holdninger kan tilhøre religiøse "insidere" (religiøse mennesker generelt eller personer tilhørende en bestemt religion) såvel som f.eks. mennesker tilhørende en anden religion eller slet ingen religion. I begge tilfælde vil den essentielle position ofte give anledning til fjendtlighed i form af racisme, sexism, nationalisme eller diskrimination, fordi den definerer en eksklusivist 'vi' i modsætning til en 'anden'.

Mere information kan findes her:

- [Essentialism, negative and positive prototypes, stereotypes and prejudices](#)
  - Se 2.1.

1.2. Den Protestantiske Prototype

I dag kan den måde, hvorpå de fleste mennesker forstår begrebet 'religion', opfattes som følge af kristendommens dominans, virkningen af kolonisering, vesternisering og globalisering. På denne baggrund er det ofte den protestantiske, prototypiske tankegang, der bruges til at vurdere og bedømme kvaliteten af andre religioner.

Den protestantiske prototype skaber en generel stereotyp om religion i sig selv, ofte forstået som et spørgsmål primært vedrørende 'tro' eller 'indre tro'. Alle religioner, der ikke overholder denne beskrivelse, bliver underlagt diskrimination.

Det er et vigtigt problem, at majoritetsreligionerne ofte synes at sætte standarden for, hvad der tæller som en religion i den generelle, folkelige forståelse, i stater, i klasseværelser, i retssale og endog i religionssemantik og diskussioner om menneskerettighedsforbundne terminologier og lovgivning.

Mere information kan findes her:

- ['Religion' and 'religions': typical, prototypical and stereotypical notions](#)
- Se 2.2.

1.3. Vigtige bemærkninger og anbefalede tilgange i klasseværelset

Det skal præciseres både her og i klasseværelset, at der faktisk ikke er noget som en bestemt "essens" af religion(er), og at ingen religiøs "kerne" nogensinde er blevet overført i uændret form gennem tiden. Gennem religionsstudier lærer vi at opfatte og forstå religioner i deres særlige sammenhænge, og det bliver tydeligt, at alle religioner er opstået, har ændret sig, er døet ud eller har omdannet sig til at passe til hver historisk periode.

Religioner opstår gennem samfund, historiske og kulturelle sammenhænge, forældre og institutioner. De er skabt ud fra mennesker, deres interesser, deres ambitioner, deres forståelse og praksis. Religion i dette perspektiv er, hvad de religiøse gør det til, hvad de har gjort det til, og hvad de vil gøre det til i fremtiden.

Det er afgørende, at folk og elever forstår forskellige forståelser og definitioner vedrørende religion og det faktum, at hver af disse er en konnotation - ikke en betegnelse. Religion kan ikke forstås som noget 'i sig selv', men kun som et socialt produkt af den måde folk tænker på, snakker og handler.

Denne viden er vigtig, ikke kun for det akademiske studie af religion, men også for religionsundervisning - og for samfund, der ønsker at håndtere religiøs pluralisme på en konstruktiv måde. En form for socialkonstruktivistisk tilgang skal således deles og engagere sig i både lærebøger og klasseværelser

Besøg [SORAPS hjemmeside](#) for at læse om projektet og få adgang til den skalerbare læseplan, træningsmaterialer og retningslinjer. Du kan også læse hele artiklen om fordomme og stereotyper i religioner [her](#).